

אלא כך יש לך ללמוד שגוי אין לו נזירות, כי מאחר שנאמר "לאביו" הרי למדנו שאין הכתוב מדבר אלא במי שמוזהר על כיבוד אביו, יצא גוי שאינו מוזהר על כיבוד אביו. (17)

תמהה הגמרא על לימוד זה:

מי כתיב "כבוד אביו" גבי נזיר? והרי לא נאמר אלא "לאביו", וכיון שגוי יש לו אב לענין ירושה, מנין לך למעט מי שאינו מוזהר על כיבוד אביו?!

אלא כך יש ללמוד שגוי אין לו נזירות, משום דאמר קרא "לאביו ולאמו לא יטמא", הרי למדנו שאין הכתוב מדבר אלא במי שיש לו טומאה על ידי שנגע או האהיל על המת —

ב-א רצו יצא גוי שאין לו טומאה ממת, ומפרש לה ואזיל.

שואלת הגמרא: מנלן דלית להו לגויים טומאה?

ומפרשינן: דאמר קרא בפרשת טמאי מת וטהרתם במי פרה: "ואיש אשר יטמא ולא יתחטא [במי פרה, ויכנס למקדש] ונכרתה הנפש ההיא מתוך הקהל" —

הרי למדנו שאין פרשת טמאים אמורה אלא במי שיש לו קהל, יצא גוי שאין לו קהל, כי קהל גויים לא איקרי "קהל". (1)

ומקשינן: ממאי, מנין לך ללמוד מכאן שגוי אין לו טומאה?!

והרי דילמא בכרת הוא דלא מיחייב הגוי היות ונתמעט מ"מתוך הקהל", אבל איטמויי מיטמוי ניש להם טומאת מת לגויים?!

אלא מכאן יש לנו ללמוד שגויים אין להם טומאת מת, כי אמר קרא באותה פרשה: "והזה הטהור [את מי החטאת] על הטמא", הקיש הכתוב את הטמא לטהור כדי ללמד:

כל שיש לו טהרה יש לו טומאה —

וכל שאין לו טהרה כגון גוי — ומשום שנאמר באותה פרשה: "והיתה לעדת בני ישראל למשמרת למי נדה חטאת היא" — אין לו טומאה.

ודלמא — אף שאמר הכתוב "והזה הטהור על הטמא" — טהרה הוא דלא הויא ליה לגוי, אבל טומאה הויא ליה לגוי, שהרי "והזה הטהור על הטמא" אינו מיותר, שהוא נדרש לענינים אחרים כמבואר ביומא יד א? (2)

ומשנינן: הרי אמר קרא באותה פרשה: "ואיש אשר יטמא ולא יתחטא", שלא היה לו לומר אלא "ואיש אשר לא יתחטא", ולכך הוסיף הכתוב ואמר "יטמא" כדי ללמד, מי שיש לו חיטוי במי חטאת יש לו טומאה, יצא גוי שאין לו חיטוי במי חטאת — שהרי

1. רא"ש.

2. נתבאר על פי פירוש אחד בתוספות; וראה פירושם השני, ומה שכתב ב"ארוזי הלכנון".

17. מסתבר לפרש את הסלקא דעתין בגמרא, כי מה שאמרה תורה: "לאביו ולאמו לא יטמא" היינו לומר: אף על פי שהוא חייב בכבודן, מכל מקום לא יטמא להן לטפל בקבורתן.